

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Frankrijk en oorlog; een eindeloze strijd

Buys Ballot, Ijsbrand

Citation

Buys Ballot, I. (2007). Frankrijk en oorlog; een eindeloze strijd. *Leidschrift : Ten Oorlog! Europese Oorlogen 1789-1919*, 22(September), 167-169.
Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/72880>

Version: Not Applicable (or Unknown)
License: [Leiden University Non-exclusive license](#)
Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/72880>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

werden breed uitgemeten in de pers en Frankrijk kreeg weer iets van haar status terug. Desondanks verbloemden deze successen de geleden nederlaag tegen Duitsland niet.

Het imperialisme vormde slechts de voorbode van nog een oorlog met Duitsland. Het patriotisme en nationalisme groeiden, samen met een zucht naar revanche. Frankrijk sloot allianties met Engeland en Rusland en een nieuw systeem van militaire dienstplicht zorgde voor een groter en sterker leger. Frankrijk en Duitsland maakten zich op voor een nieuwe confrontatie.

Wesseling beschrijft het verloop de Eerste Wereldoorlog evenals de verschillende theorieën over de oorzaken hiervan. Zo is er de bekende *war by timetable*-theorie, welke ervan uitgaat dat de verschillende landen zich lieten leiden door hun militaire scenario's. Duitsland kon een tweefrontenoorlog tegen Frankrijk en Rusland niet winnen. Daardoor waren ze genooddaakt als eerste aan te vallen, om na een snelle overwinning zo snel mogelijk hun troepen naar het andere front te verplaatsen. Ook Frankrijk had een dergelijk oorlogsscenario waaraan ze zich wilden houden.

De kracht van Wesseling is dat hij historische gebeurtenissen in perspectief met het verdere verleden plaatst. Voorgaande conflicten in deze dramatische eeuw uit de Franse geschiedenis zijn van invloed geweest op volgende oorlogen en daarin kan dan ook de verklaring voor het uitbreken van een oorlog worden gezocht. Zo kan de standvastigheid van de Fransen in de Grote Oorlog worden verklaard door het gevoel van revanche na de oorlog van 1870-1871.

Met het citaat 'Thank God for the French army' van Winston Churchill opent Wesseling zijn beschouwing van de Tweede Wereldoorlog. Dit citaat is treffend gekozen, want het Franse leger gaf Groot-Brittannië voldoende tijd zich te herstellen en om de oorlog voort te kunnen zetten. Duitsland bleek militair nu veel sterker te zijn en al na een aantal weken werd er onderhandeld over een wapenstilstand. De opdeling van Frankrijk en de daaropvolgende collaboratie van Vichy-Frankrijk komen ook uitgebreid aan bod.

Naast een beschrijvende geschiedenis van de gebeurtenissen besteedt Wesseling aandacht aan invloedrijke figuren uit de Franse krijgsgeschiedenis. Door middel van korte biografieën van politici en militairen zoals Pétain en De Gaulle en Franse opponenten zoals Bismarck en Ho Chi Minh krijgt de lezer een beeld van hun persoonlijkheid en hun militaire betekenis. Ondanks dat zij allen een onuitwisbare invloed hebben

gehad, laat Wesseling andere kopstukken buiten beschouwing. Waarom hij de ene persoon wel en de andere niet in zijn werk heeft opgenomen is onduidelijk.

De dekolonisatieoorlogen in Vietnam en Algerije vormen het sluitstuk van het boek. Vietnam eindigde in een uitzichtloze strijd waarbij Wesseling de slag bij Dien Bien Phu als een combinatie van de heroïsche verdedigingsslag bij Verdun en de nederlaag van Sedan ziet. Na Vietnam volgde Algerije waar de strijd onttaarde in een hevige burgeroorlog. De Algerijnen wilden onafhankelijkheid terwijl de *pieds noirs* er alles aan deden om hun bezit te behouden. Wesseling beschrijft hier hoe de verschillende partijen hun eigen belangen hadden en hoe zij die met geheime organisaties en militaire acties probeerden te bereiken.

Frankrijk in oorlog beslaat een periode van bijna onafgebroken oorlogvoering. Drie grote conflicten met Duitsland en verschillende koloniale oorlogen zorgden voor, zoals Wesseling het terecht noemt, de meest dramatische eeuw uit de Franse geschiedenis. Het is Wesseling wederom gelukt een zeer goed leesbaar en interessant overzichtswerk te schrijven. Voor geïnteresseerden in de Franse geschiedenis is dit boek dan ook zeker aan te raden.

IJsbrand Buys Ballot